

# Gramnegativní mikroaerofilní koky

Martin Vrba

OKM

FN Brno

# Rod *Neisseria*

- Gram negativní koky ve dvojicích (diplokoky) tvar kávového zrna
- Mikroaerofilní (kapnofilní)
- Kultivačně náročné
- Podléhají autolýze
  - *Neisseria meningitidis*
  - *Neisseria gonorrhoeae*
  - Ústní nepatogenní neiserie

# *Neisseria gonorrhoeae*

- Obligátní patogen, patogenní pouze pro člověka
- Původce kapavky
- Důležité mikroskopické vyšetření výtoku
- Kultivačně náročné, čokoládový agar, ČA s antibiotiky – GC agar, kultivace 48 hodin
- Málo biochemicky aktivní – štěpí glukózu

# Kapavka = gonorrhoea

- Zánět urogenitálních sliznic s hnisavým výtokem
- U mužů uretritida, u žen cervicitida
- Faryngitida, tonsilitida
- Šíření do pánevních orgánů s následkem neplodnosti
- Přenos z matky na dítě při porodu - keratokonjunktivitida

# *Neisseria gonorrhoeae*

- Nárůst rezistence na antibiotika
- Léčba sexuálních partnerů

# *Neisseria meningitidis*

- Bezpříznakové nosičství – 10% zdravé populace
- Faryngitidy
- Sepse
- Meningitidy

# Meningokoková meningitida

- Meningitidy
- teenageři, mladí dospělí
- perakutní průběh, příznaky nachlazení a chřipky a rychlý rozvoj vyrážky a multiorgánového selhání, smrt v důsledku přehnaných vlastních obranných mechanismů

# *Neisseria meningitidis*

- Polysacharidové kapsulární antigeny
- Dělení do sérologických skupin
- A,B,C,Y,W135
- Očkování proti A a C



# *Neisseria meningitidis*

- Diagnostika
- Výtěr z krku, mozkomíšní mok, krev
- Mikroskopie – gram negativní diplokoky
- Latexová aglutinace – průkaz antigenů meningokoka přímo z likvoru, krve nebo moče
- Kultivace – KA, čokoládový agar při zvýšené tenzi CO<sub>2</sub>
- PCR

# Ústní neisserie

- Neapatogenní
- Součást běžné flóry HCD
- Kultivačně nenáročné
  - *Neisseria lactamica*
  - *Neisseria elongata*
  - *Neisseria sicca*
  - *Neisseria cinerea*